

TOSHKENT OQSHOMI

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 17 (14,120) 27 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА 2023 йил

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

vtto.uz

vtto_uz@mail.ru

@Toshkent_oqshomi

Toshkent oqshomi

Toshkent Oqshomi_24

АНОНС

ЎАЛҚНИНГ ШОИРИ

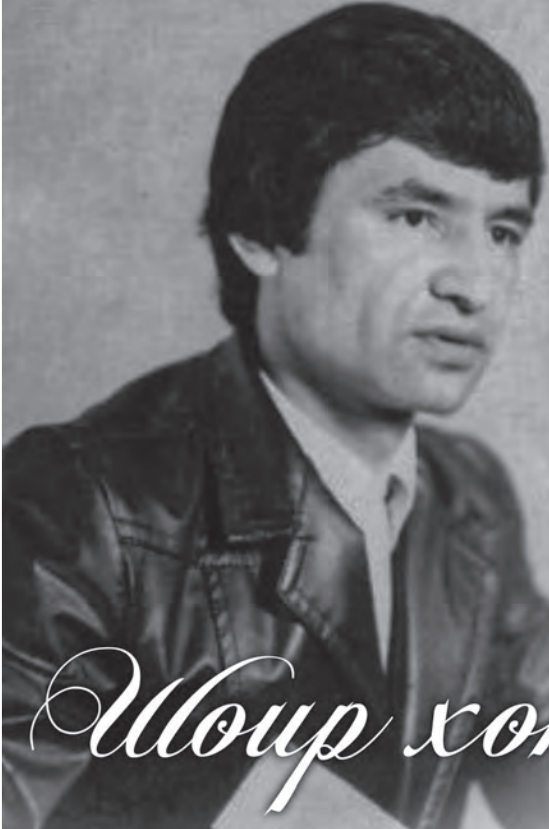
“ОСМОНДАГИ
БОЛАЛАР 3”
ЙИГИРМА ЙИЛЛИК
СОҒИНЧИ!

ПАРВОЗИНГИЗ
БЕХАТАР БЎЛСИН!

РЕФЕРЕНДУМДА ФАОЛ ИШТИРОК ЭТАМИЗ!

Мухаммад Юсуф! У чин маънода халқнинг, ўзбекнинг шоири. У осмондан олиб ёзмаган. Ёхуд тоғларга кетиб, горларга ин қуриб беркиниб ёзмаган. У тўкилиб-тўкилиб ёзган... Унинг севгисиде кибр, садоқатида иддаолар йўқ. Шоир ҳаёт бўлганда бу йил 69 ёшга тўлар эди. Бир тасаввур қилиб кўринг-а, Мухаммад Юсуф етмишида қандай бўларди? Унинг самимий чехрасига нурунийлик қандай ярашарди?... Афсус, шоир 47 ёшида орамиздан кетди... 22 йил ўтди... Ҳамон унга интиқмиз, ҳамон шоир ёзганлари билан бизга ҳамлард... Мухаммад Юсуф 1980-1986 йиллар оралиғида «Тошкент оқшоми» газетасида фаолият юритган. Биз шоирнинг хотирасига ҳурмат кўрсатган ҳолда унинг муаллифлигидаги архив материалларидан сизга илиндик.

Шоир хотираси

1984 йил 10 октябр

• МАКТУБЛАРНИ УҚИБ...

«ТОҒОРА ҲИЙИН»

Кўп қаватли уйлари-нинг энг юқорисиде турувчилар кечалари юлдузларга термулиб яшайди. Уларнинг хонадони тепасиде ҳеч ким йўқ, ҳеч ким тунни билан музика қўйиб безовта қилмайди.

Лекин шундай баҳаво жойде яшашнинг ҳам ўзиге яраша қийинчиликлари бор экан. Хусусан, том носоз бўлса ва уй-жойлардан фойдаланиш участкаси раҳбарлари ваъдабоз бўлишса. Уша беғубор осмон сал қовоқ солса ва ёмғир томчилаб қолса, уйнинг тоғорага тўлиб кетар экан...

Юнусободнинг 6-кварталидаги 29-уйнинг энг баланд жойиде яшовчилар икки йилдан буён ёмғир ёғса «тоғора ўйини» қилишади. Чунки томдан чакка ўтади. Икки йилдан буён 48-уй-жойлардан фойдаланиш участкаси раҳбарларидан ёрдам сўраб келамиз. Лекин улар пинак бузишмайди. Яқинде яна «тоғора ўйини» бошланди. Наҳотки мутасадди ўртоқлар бу йил ҳам фақат томошабин бўлиб турсалар!» деб ёзади оқшомхон Р. Сулаймонов.

Яна шу Юнусободдаги 2-квартал, 25-уйде истиқомат қилувчи Шаловлар оиласидан келган хатде ҳам томдан чакка ўтаётганлиги ёзилган.

«Бир ойдан буён уйимизнинг 4-қаватидан сув оқиб, пастки қаватдеги квартиралар шипидан чакка томади. Шахсан бизнинг 32-квартираде ошхона томидан тўхтовсиз сув томиб туради. Бу ерде овқат тайёрлаш, бола-ларни овқатлантиришнинг ҳеч иложи йўқ. Биз шу хусусде 48-уй-жойлардан фойдаланиш участкаси раҳбарлигига бир неча бор мурожаат қилиб, ёрдам сўрадик. Улар фақат қуруқ ваъда беришади».

Юқоридеги иккала хат ҳам Юнусободдан ёзилган. Иккала хатдеги эътироз ҳам битта ташкилот — 48-ЖЭУ раҳбарлигига билдирилган. Улар ўз ишига масъулиятсиз қарашаётганлиги, бепарво ва лоқайдлиги оқибатиде одамларни йиллаб сарсон қилиб келишаётганини қандай изоҳлашар экан?

«Мен «Водоканал» трестиге қарашли уйде

тураман,—деб ёзади Уста Ширин кўчаси, 76-уй, 42-квартираде яшовчи пенсионер Дергачева. Узим ушбу трестде 35 йил ҳалол меҳнат қилиб пенсияга чиққанман. Бундан 4 йил бурун ўз ҳисобимдан уйни ремонт қилдирдим. Лекин ўшандан буён томдан чакка ўтадиган бўлиб қолди. Мана энде тўрт йилдан буён томиши ремонт қилдириб беришларини сўраб ўзим узоқ йил ишлаган кадрдон ташкилотимга қарашли уй-жойлардан фойдаланиш участкасиге қатнайман. Аммо у ердеги ўртоқлар лоқайд ва бепарво. Бир кунде ҳадеб бораверганимдан сўнг А. Синельников деган уста келиб, томни кўриб кетди. «Ремонт қилиш лозим, лекин материал йўқ» дейди.

Мана яна куз келди. Мен эса ҳамон ариза-бозлик қилиб юрибман. Менга ким ёрдам беради?»

Трестнинг номи «Водоканал», унга қарашли ЖЭУ раҳбарлари ҳам сувни яхши кўришади шекилли, момо. Шунинг учун ҳам улар 4 йилдан буён сизнинг зорингиз-

га қулоқ солишмаётган-дир.

Сўнгги хат Чилонзордан. 3-квартал, 67-уй, 10-квартира. Мавзу эса яна ўша — чакка.

«Мен 4-қаватде яшайман, аммо бундан жуде афсусланаман,— дейди хат муаллифи Елена Гук. Чунки ёғин-сочин бошланиши билан уйим «бассейн»га айланади. Айрим кунлари ошхонаде зонтик кетади. Овқат тайёрлашга тўғри келади. Ёмғирли кунлар уйим тоғора, кастрюль, челака тўлиб кетади. Намликдан уй девори кўча бошлаган, ленолуим кўчиб кетган, доим унга қоқилиб юрамиз. 46-уй-жойдан фойдаланиш конторасидеги мутасадди ўртоқлар эса парвойи-палак, ўзи билан ўзи овора.

Мана яна куз келди. Уйимиз томи эса ўзимизга маълум. 46-ЖЭК раҳбарлари ҳам. Энде нима қилсак экан?»

Бу ерде ҳаққоний бир савол туғилади: неге оддийгина том ремонтни жойларде шунча чўзиб келинади? Мутасадди ўртоқларнинг масъулиятсизлиги туфайли рўй бераётган сарсонгарчиликлар қачон тугаркин? Бу саволларга биз дараба-сиз, лўнда ва батафсил жавоб кутамиз!

М. ЮСУПОВ.

• ХАТЛАРНИ УҚИБ

1984 йил 27 июль

КўЧАЛАРИМИЗ ОБОД БЎЛСИН

Шаҳримиз кундан-кунга чирой очиб, яшнаб бормоқде. Сўлим хиб-бонлар, гажум оромгоҳлар ва бири-бирига ўхшамаган рагон кўчаларни кўриб кўз қувонади. Кейинги йилларде шаҳримизде кўчаларни ободонлаштириш йўлиде кўпгина ибратли ишлар қилинди. Бунинг олиш керак. Лекин шу билан бирга ҳозир шаҳарде айрим кўчалар борки исми жисмига ярашмайди.

Шаҳримизнинг Акмал Икромов райониде иккита кўча бор. Иккаласиге ҳам исми жуде толиб қўйилган. Лекин жисмига боқиб маймун хўнграб йнглаудек.

Ҳамшаҳарлари м и з «Муаззамхона» деб эъ-золайдиган кўчанинг «Маҳзуна» номли кўча билан туташ қисмига бундан ўн йил аввал асфальт ётқишиш учун тўкиб кетилган шағалдан ҳозир уч-тўртта майда тош қолган, холос. Бу ердан ўтган йўловчи дорбоздек чаптаст бўл-маса оёғини синдириб олиши ҳеч гапмас. Кўчанинг ҳаммаёғига ахлат тўкиб ташлаверши туфайли у ҳозир ўн-қир-чўнқир бўлиб кетган. Аҳён-аҳён бу ердан машина ўтиб қолса йўловчилар чанг-тўзон ичиде тегирмончиге ўхшаб қолишеди.

— Узимиз шаҳарде турсак ҳам кўчанинг тоғқишлоқ кўчасидан ҳеч фарқи йўқ, — деб бизга хат ёзибди оқшомхон Ф. Абдуқодиров. —Маҳзуна номли кўчанинг 3-проезди қачон обод бўларкин?

Яна бир кўчани одамлар яхши ният билан «Нокзор» дейишади. Асли кўча шинамгина. Чунки, бу ерде яшовчилар йил бўйи унга парвона: супириб-сидиришиб, ниҳоллар ўтқазиб келишади. Лекин шу ерде жойлашган Й. Охунбобоев номли Тошкент бош кийимлари фабрикаси бу кўчага «орқа ўғриб» олганлиги туфайли бу меҳнат зое кетмоқде. Фабрика биносининг орқа томони қаровсиз, қовжираб ётибди.

— Биз маҳалла аҳли ушбу корхона раҳбарлигига бир неча бор мурожаат қилиб, бу ерларни бироз тартибга солиш лозимлигини айтдик. Аммо улар ҳеч

қандай чора кўришмайпти,— дейди шу кўчадеги 44-уйде истиқомат қилувчи оқшомхон Т. Мухамедов.

Собир Раҳимов районидеги Фаробий номли кўчаде ҳам одамлар дастурмолча билан бурунларни тўсиб юришади. Чунки кўча тўла ахлат уюми. Бундан 3—4 йил илгари яхши ниятлар билан қазилган ариқ ҳам ҳозир чиқинди босиб қолган, — деб ёзибди Улуғ Ватан уруши қатнашчиси С. Қаримов. —Биз қўлимиздан келганича кўчанини саришта ва обод қилишга уринамиз, аммо бу иш осон бўлмапти. Бу ерде бир катта майдонга шундай ахлат адире уюлиб қолганки, уни бир маҳалла одам ташиб тугатолмайди...

Чилонзор районидеги Абдулла Қодирий номли ва «Чиланзарская» кўчаларида ўтган йили канализация қувури ўтқазилиш учун асфальтни кўпоришган эди. Канализация керакли нарса, одамлар турган гапки, бу хайрли иш бошланганидан қувониб кетишди. Бироқ шу қазилиш ишларида тўпланиб қолган тупроқ ҳозир кўча ўртасиде чанг осмонга чиқиб савлат тўкиб турибди. Уни машиналар ҳам, пнедалар ҳам айланиб ўтишади. Шу хусусде бизга хат йўллаган хизматчи А. Абдухалипов район ободонлаштириш бошқармаси раҳбарлари ҳам кўчанини бир «айланиб» кетишса ахвол ўзгариб қолармики, дебди.

— Кўча шаҳар кўрки, —деб ёзибди ишчи И. Мўминов. — Пойтахтимизга турли мамлакат ва ўлкалардан ташриф буриган меҳмонлар дастлабки танишуви улардан бошлайди. Шундай экан шаҳримизде обод ва кўкаламзор кўчаларни кўпайтириш барчамизнинг бурчимиздир.

— Ҳақ гап. Бу иш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиз. Жумладан, ободонлаштириш бошқармасидеги мутасадди ўртоқларнинг ҳам.

М. ЮСУПОВ.

ЛУҚМА

1984 йил 17 июль

БУДИЛЬНИК КЎРГАН БОРМИ?

Мабодо ҳамма нарса бор уйингизде оддий чинқироқ соат—будильник бўлмаса дарров руҳингиз тушиб кетмасин. Чунки сиз «ёлғиз» эмас-сиз, гапимга ишонаверинг. Жуде керакли бўлган бу матоҳин ҳозир кўплаб ҳамшаҳарларингиз шаҳар магазинлардан тополмай сарсон.

Агар астойдил излан-

са топишмайдиган нарса йўқ дейишади. Балки шундайдир. Лекин будильник бундан ис-тисно. Ҳозир энг сергайрат ва энг серҳафса-ла одам ҳам уни изламай қўйган. Улардан бири ишчи Ю. Толипов бизга мактуб йўлаб шундай дебди: — «Йил бўйи чинқироғи бор соат излаб юрагим чинқириб юборди. Энде

уни тополмаслигимга амин бўлдим...»

Хуллас, будильник керак. Бунде ҳозир ҳам-ма билади. Чунки у ҳам-мага керак-да! Лекин бу матоҳга муҳтожлардан— муҳтож бир ташкилот бор. Рўйхат бўшига энг аввало халққа уни етказиб бериши лозим бўлган ушбу мутасадди ташкилот — «Ташкультторг» [дирек-

тори В. П. Гордан] раҳбарларининг номларини битиб қўйиш керак. Сабоби улар қоғозбозликдан қўли бўшамай, бўшаганида эса эснаб, ухлаб қолишган. Уларни бу ширин уйқудан уй-ғотиб қўйиш учун эса баҳайбат будильник керак.

Будильник кўрган бор-ми!

М. ЮСУПОВ.

ОДИЛЖОН АШИРОВ: БАРЧА ЮРТДОШЛАРИМИЗНИ УМУМХАЛҚ РЕФЕРЕНДУМИДА ФАОЛ ИШТИРОК ЭТИШГА ЧАҚИРИБ ҚОЛАМАН!

Аширов Одилжон Нажимович – O'zLiDeP Шайхонтохур туман Кенгаши раиси, Халқ депутатлари Шайхонтохур туман Кенгаши депутати. 1966 йилда Тошкент шаҳрида таваллуд топган. 1984 йилда 84-умумтаълим мактабини битирган. 1996 йилда Тошкент давлат молия институтини, 2009 йилда эса Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академиясини тамомлади. Депутатлик фаолиятини 2005 йилда Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутати сифатида бошлаган. 2010-2015 йиллар давомида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутати бўлган. 2017 йилдан ҳозирги вақтга қадар эса Халқ депутатлари Шайхонтохур туман Кенгаши депутати, шу билан бирга, O'zLiDeP Шайхонтохур туман Кенгаши раиси сифатида фаолият юритиб келмоқда. Oilали. 5 нафар фарзанди бор.

– Одил ака, билишимизча, сиз кўп фарзандли оддий ишчи oilасида таваллуд топгансиз...

– Мен пойтахтимизнинг Шайхонтохур туманида жойлашган “Қамолон” маҳалласида улғайдим. Ота-онам оддий инсонлар эди. Oilада 4 ўғил, икки қиз эдик. Болалик даврларим оғир кечган. Отам бир ўзлари 8 жонни едириб-ичиришлари, кийинтиришлари керак эди. Ўша пайтлар ёш эдим, рўзгор ташвишини яхши англамасдим. Энди ёшим улғайиб, oilали, бола-чақали бўлиб, отамнинг ўша пайтлардаги аҳволини яхши англаяпман. Аммо унда бола эканмиз, янги кийим олиб беришса, икки кунда йиртиб келардик, ёки янги оёқ кийим билан копток тепиб, яроқсиз ҳолга келтирардик. Йиллар ўтиб улғайдим, мактабни ҳам битирдим. Ҳарбий хизмати Украина давлатида ўтаганман. Йигитлик бурчимни ўтаб қайтганимдан сўнг, хунар ўрганиш мақсадида автомобиль тузатадиган устага шогирдликка тушганман. У пайтлар машиналарга эҳтиёт қисмлар йўқ, ўзимиз қўлбола тарзда эҳтиёт қисмларни ясаб, автомобилларни тузатардик. Ҳозирги усталарга жуда осон: “Мана бу эҳтиёт қисмини алмаштиринг”, — дейди тамом. Биз эса бузилган эҳтиёт қисмларни ўзимиз яшашимизга тўғри келарди. Аммо, кейинчалик хунар ўз йўлига, барибир ўқиб олий маълумотли бўлиш кераклигини тушуниб етдим. 1992 йилда Тошкент молия институтига ўқишга кириб, 1996 йилда муваффақиятли тамомладим.

– Депутат бўлиш фикри қаердан пайдо бўлди?

– Тадбиркорлик билан шуғулланиб юрган пайтларим, Ўзбекистон Либерал демократик партияси ташкил этилаётгани, мен ҳам тадбиркор сифатида ҳужжатларимни топширишим мумкинлиги ҳақида айтишди. Ҳужжатларимни топширганимдан сўнг, орадан озгина вақт ўтиб, суҳбатга чақиришди. Суҳбатдан сўнг: “Сиз бизга тўғри келдингиз, партияга раис бўласиз”, — деб айтишди. Аввалига, қандай эпларканман, деб иккиландим. Аммо кейинчалик, ишга киришиб кетганимдан сўнг, жамоатчилик ишларига қизиқиб қолдим. Партияни тарғиб қилиб, маҳалла, корхона, ташкилот, муассасаларга бордим. Мақсад – аҳоли ўртасида тадбиркорликни ривожлантириш эди.

Биласизми, ҳар бир ҳудуднинг ўзига хос жиҳатлари бор. Масалан, Сергели, Бектемир туманлари саноатлашган ҳудудлар ҳисобланади, аммо Шайхонтохур туманида саноат йўқ. Бу туманда тадбиркорлик фаолияти асосан, маиший

хизмат кўрсатиш соҳаси билан боғлиқ. Аҳолини тадбиркорликка жалб қилар экансиз, шу жиҳатларни эътиборга олиш лозим бўлади.

Шу орада маҳаллий кенгашга сайловлар бошланди. Партия менга ишонч билдираётганини ва сайловга номзодимни кўйишим кераклигини айтишди. Сайловда ғолиб чиқиб, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутати сифатида фаолиятимни бошлаганман. Шундан сўнг, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати бўлдим ва ҳозирда Халқ депутатлари Шайхонтохур туман Кенгаши депутати сифатида фаолиятимни давом эттираяпман. 2005 йилда депутатлик фаолиятимни бошлаган бўлсам, мана 18 йилдан буён халқ хизматидаман. Шу пайтгача ёрдам сўраб келган ҳеч бир фуқарони ноумид қайтармаганман, ҳатто у менинг округимдан бўлмаса ҳам. Ҳамшаҳарларимнинг қорига яраётганимдан, уларнинг турмуш даражасини оширишга ҳисса қўшаётганимдан мамнунман ва бу асло муболаға эмас.

– Сиз депутат сифатида референдумолди тарғибот тадбирларида иштирок этиб келяпсиз. Ушбу сиёсий жараёнга юртдошларимизнинг муносабати қандай бўляпти?

– Энг кўп берилган саволлардан бири – бу нима учун Конституцияга ўзгартириш киритиш кераклиги ҳақидаги савол бўлди. Бунда бир нарсани яхши англаш лозим, Конституция 1992 йилда қабул қилинган бўлса, орадан 31 йил вақт ўтди. Ўша йили туғилган гўдак, бугун мустақил шахсга айланди. Бу вақт ораллиғида қанча ўзгаришлар, ислохотлар амалга оширилди. Илм-фан, техника ривожланди, дунё стандартлари ўзгарди. Масалан, Бош қомусимиз қабул қилинган вақтда бизда интернет, ахборот коммуникация технологиялари ҳали ривожланмаган эди. Янгиланаётган Конституцияда эса Интернетдан фойдаланишни таъминлаш давлатнинг мажбурияти сифатида белгиланмоқда.

– Депутат сифатида сизга маъқул бўлган ўзгартириш ва қўшимчалар ҳақида ҳам тўхталиб ўтсангиз.

– Шахсан менга маъқул бўлган ўзгартиришлардан бири – бу депутатлар олдида ҳокимларнинг ҳисобдорлиги ортаётганлигидир. Барчамизга маълумки, ҳозирги тартибга кўра, маҳаллий Кенгашларга ҳокимлар бошчилик қилади. Яъни, айнан бир лавозимдаги шахс ўзига ўзи ҳисобот бериб, ўзи қарор қабул қилади. Бу эса кўпгина жойларда одамларнинг эътирозларига сабаб бўлаётган эди. Янгиланаётган Конституцияга мувофиқ, энди

маҳаллий Кенгашларга ҳоким бошчилик қилмайди. Балки депутатлар ўзининг ичидан сайланган раис орқали Кенгашни бошқаради. Шу билан биргаликда, ҳокимларнинг фаолиятига ҳам баҳо бериб боради. Бу Конституциявий норма сифатида белгилаб қўйилмоқда.

Бундан ташқари, сўнгги йилларда жамиятда шакланган сўз эркинлиги, жамоатчилик назорати каби тушунчалар илк бор Бош қомусимизда норма сифатида акс эттирилмоқда. Хусусан, янги таҳрирдаги Конституциянинг 148-моддасида Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетини шакллантириш ҳамда ижро этиш тартиб-таомиллари очиқлик ва шаффофлик принциплари асосида амалга оширилиши, фуқаролар ва фуқаролик жамияти институтлари Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг шакллантирилиши ҳамда ижро этилиши устидан жамоатчилик назоратини амалга ошириши белгилаб қўйилмоқда. Яъни фуқароларнинг ҳамда фуқаролик жамияти институтларининг бюджет жараёнида иштирок этиш тартиби ва шакллари илк бор қонун билан белгиланяпти. Бу эса, жамиятимизда ушбу институт фаолияти янада такомиллашиши, фуқароларимиз бюджет жараёнининг ҳар бир босқичида фаол иштирок этиши янада кенгайишига хизмат қилади. Натижада ҳар бир ажратилган маблағ вақтида ва ўз жойида самарали ишлатилиши таъминланади.

Шу билан бирга, жойларда жамоатчилик назоратини таъминлашда муҳим бўлган маҳаллий Кенгаш депутатларининг ҳам бу борадаги ваколатлари кенгайтирилмоқда. 122-моддада Халқ депутатлари Кенгашларига тегишли маҳаллий бюджетларни кўриб чиқиш ва қабул қилиш, уларнинг ижро этилиши устидан назоратни амалга ошириш ҳуқуқи берилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, эндиликда Давлат бюджетининг қабул қилинишидан тортиб унинг сарфланишигача бўлган жараён бевосита фуқароларимиз иштирокида жамоатчилик назорати тартибида кузатиб борилади. Бунинг учун мамлакатнинг бутун ҳудудида олий юридик кучга эга, тўғридан-тўғри амал қиладиган ва ягона ҳуқуқий маконнинг асосини ташкил қилувчи ҳуқуқий асос яратиб берилмоқда.

Мен барча юртдошларимизни ушбу муҳим сиёсий жараёнга бефарқ бўлмасликка ва референдумда фаол иштирок этишга чақириб қоламан.

Шоҳида ЗУФАРОВА суҳбатлашди

Театрда ҳар кунни ҳаёт бор...

Рихситилла Абдуллаев:

Рихситилла Абдуллаев. Ўзбек Миллий академик драма театри актёри. Театрда, кинода, телевидениеда фаолият юритади. Танлаган касбини яхши кўради. Яна бир муҳим жиҳати, актёр сифатида ўз имкониятини баҳолашни ҳам билади. Баҳсга киришимли, олдига қўйган орзулари учун курашишни хуш кўради.

Актёр — пластилин

Ҳар бир касбнинг ўзига хос масъулияти, маълум қонун – қоидалари бор. Аммо санъатнинг, хусусан театр одами бўлиш сиздан икки баробар иродани талаб этади. Театрга илк бора кириб келган кезларим бу фикрни тўлақонли тушуниб етмаганман. Устозларни ишга, саҳнага бўлган муносабатини кўриб, кузатиб, йиллар давомида саҳнада ишлаб, бу ҳулосанинг маъносини англагандекман. Агар сиз пластилин каби ҳар хил шаклга тушмасангиз, ижроингизда бир хиллик яққол кўринади. Масаланинг яна бир томони бор, шаклдан – шаклга тез ўтсангиз-у аммо ижрога самимий ёндашмасангиз бу, албатта, сизда ЁЛҒОН ижрони шакллантиради. Шу сабаб ҳамиша образга нисбатан адолатли назар бўлиши шарт. Шундагина, сиздан яхши актёр чиқади.

Режиссёр ва актёр

Агар актёр бўлмаса, режиссёр ҳеч ким! Режиссёрсиз актёр ҳам худди шундай! Кучли режиссёр актёр танлашни, тўғрироғи, тарбиялашни билади. Мен театрда профессионаллар билан ишлайман ва ҳар сафар ўзимда нимадир кашф эта оламан. Афсуски, кино бу борада анча оқсоқ. Мен хусусий кинони назарда тутаяпман. Баъзида режиссёрнинг янги нафасини актёр очади. Саҳнада сиз фақат берилган вазифани бажарсангиз, балки бу режиссёрга ёқар, аммо ўзингиз ҳам образга нисбатан нимадир айта олишингиз муҳим, деб ҳисоблайман. Боиси, бу касбингизни тўлақонли англаш имконини беради. Актёр робот эмас, биз маълум функциялар учун ишламаслигимиз керак. Аммо берилган ролга, унинг доирасидан, тушунарлироқ қилиб айтганда берилган ваколатдан чиқиб кетмаслигимиз керак. Ана ўшанда режиссёр ва актёр ўртасидаги баҳс ва мунозаралар ИЖОБИЙ нуқтада туташади. Иўқса, бир аравани ҳар томонга тортишга тўғри келади. Натижада ОБРАЗ ўлади, яхлитликка эришолмайди.

Театр

Ҳеч қачон саҳнадан бутунлай кетмайман. Мен спектаклларга кечикиб борадиган лоқайд ёки баҳоначилардан эмасман. Театрнинг олтин қоидалари бор. Уни ўзини, танлаган касбини ҳурмат қилган актёр бузмайди. Бизда профессионализм айнан театр билан ўлчанади. Мен ва мен каби актёрлар саҳнанинг қадрини, қийматини устозларимиздан ўрганганмиз. Кино, телевидение ўз йўлида қадрли. Аммо актёр учун саҳнанинг чанги сув ва ҳаводек зарур. Театрда ҳар кунни ҳаёт бор, ишлаш, ижод завқи бор. Сиз бир ролни юз марта лаб ижро этишингиз ва ҳар сафар уни қайта ва қайта кашф этишингиз мумкин. Спектакль якунида актёрлар жамланиб томошабин қаршисига чиқади. Олқишлар... бу жуда ёқимли. Мен мана шу лаҳзаларни ҳеч нарсага таққослай олмайман.

Кино

Тўғри, экран сизни танитишда кенг имконият. Аммо бу омад ҳаммага ҳам насиб этмайди. Одатда театрда, кинога актёрлик дипломи бўлса-да саҳна устаси, чироқчи бўлиб ишга қабул қилинади. Афсуски, умр бўйи саҳна ортида оддий ишчи бўлиб, саҳнага чиқиш, бир марта бўлса-да, экранда кўриниш истагида яшаётганлар бор. Санъат шунақа, ҳаммага ҳам омад кулиб боқмайди. Бошқа соҳада севимли ишингизни қайсидир маънода забт этиш имкони бор. Аммо санъатда бу қийин масала. Мен бахтли актёрман! Кадр ортида, саҳна ортида эмас, ўзим истаган ҳудудда ижод қиламан. Бунинг учун тақдирдан миннатдорман.

Нолиш

Мен оптимистман! Тушқунликка тушиб қолмасликка интиламан. Меҳнат қилишдан, ўрганишдан чарчамайман. Ҳаёт бу, имкон! Унда ҳар кимнинг ўз ўрни бор. Аммо ўша имконни қадрлаш, ундан фойдаланиш ҳар кимнинг ўзига боғлиқ. Мен чиройли ҳаёт тарафдориман. Оиламнинг бахтиёр кунларига ўзимни масъул деб биламан. Болаларимнинг эртанги кунни учун ишлайман. Камчилик ва муаммосиз одамни топиб бера оласизми? Дарди йўқ, юз фоиз бахтлини-чи? Албатта, йўқ! Аммо бу ҳаётдан нолиш учун етарли сабаб эмас. Ҳар бир вазиятни меъёрида баҳолай билиш керак. Бугун бу – бу кун, эртани эрта деб қабул қилиш кифоя. Ҳар бир кунни, ҳар бир лаҳзани ўз вазифаси бор. Мен умримни нолиш-у, аллақандай ташвишларга ем қилиб қўйишни истамайман. Тангри берган фурсатларни чиройли яшаш менинг олий мақсадим.

Танқид

Агар асосли бўлса, тинглайман, раҳмат айтаман. Асоссиз, бекорчиликдан келиб чиқадиган ғийбатларга хушим йўқ. Эътибор бермасликка интиламан, аммо барибир қулоққа чалинади. Ишлаётган одамлардан бунақа гап – сўзлар чиқмайди. Тайинли бир иши йўқ, касбидан ўзини топа олмаётганларда ҳамиша гап топилади. Яна энг қизиғи, уларнинг омадсизлигига омадлилар айбдор! Лекин асосли, келажак учун хизмат қиладиган танқид, албатта, керак.

Ёқуб Аҳмедов

Ўзбекистон халқ артисти Ёқуб Аҳмедовни аввало, яхши инсон, профессионал санъаткор сифатида таниганман. Уларнинг куёви бўлиш бу бошқа масала. Қайнота сифатида ҳам ҳурматга лойиқ. Шахсий муносабатларни ҳеч қачон ишга, ижодга аралаштирмаганман. Имкон қадар бу вазиятда меъёрга эришиш керак, деб ҳисоблайман.

Оилам

Ҳамиша интиламан! Ота – онам, рафиқам фарзандларим мен учун ҳеч қачон иккинчи даражали бўлмаган. Ахир, бундай бўлиши ҳам мумкин эмас. Одам оиласида хотиржамлик бўлсагина, бахтли бўлади. Агар нотинч, оилавий кўнгилсизликлар билан юрсангиз, ишда унум бўлмайди. Шу сабаб ҳам, аввало, уларнинг дилини билишга интиламан. Шўқр, рафиқам фаросатли аёл. Болаларимга бераётган тарбиясидан хурсанд бўламан.

Тилак

Мен барчага ҳаётини гўзаллик тилаган бўлардим. Ташвишларни, дардларни бахтни қарши олгандек кутиб олайлик. Аёлларимиз бахтли бўлишсин, забардаст эркакларимиз уларнинг ҳамиша суянчи бўлсин.

“ОСМОНДАГИ БОЛАЛАР 3”

ЙИГИРМА ЙИЛЛИК СОҒИНЧ!

2002 йилда илк бор катта экранларга чиққан “Осмондаги болалар” фильмини қайта-қайта томоша қилганмиз. 2004 йилда томошабин истаги билан фильмнинг иккинчи фасли суратга олинади. “Осмондаги болалар 2” фильми премьерасидан йигирма йил ўтиб, унинг учинчи қисми суратга олинди.

Сценарий муаллифи ва постановкачи режиссёр:

Зулфиқор Мусоқов

Постановкачи оператор: Азизбек Арзикулов

Постановкачи расом: Мария Сошина

Бастакор: Анвар Эргашев

Овоз режиссёри: Фурқат Ҳасанов

Монтаж режиссёри: Шерзод Қаюмов

Фильм директори: Шуҳрат Ҳамидуллаев

Бош ролларда: Кристина Тоирова, Дилноза Кубаева,

Малика Алимova, Саида Умарова, Даврон Ғуломов,

Азиз Султонов, Тимур Мусоқов, Аваз Искандаров.

Орзиқиб қутилган фильм премьераси “Ёшлар киноси ойлиги” тадбири доирасида муҳташам Киночилар уйида бўлиб ўтди. Премьера олдидан «қизил йўлак» ташкил қилиниб, фильм мухлислари ўз қахрамонлари билан мулоқот қилиш имкониятига эга бўлди. Киноасар намоиши олдидан эстрадамизнинг таниқли хонандалари томонидан кўшиқлар ижро этилди. Кинематография агентлигининг раҳбар ходимлари, санъаткорлар нутқ сўзлади.

Қутилганидек Киночилар уйининг заллари томошабинлар билан тўлди. Фильмнинг учинчи фаслида Хамдам ролини Музаффар Саъдуллаев эмас, бошқа бир актёр Аваз Искандаров ижро этган. Шунингдек, фильмда Дилноза Кубаева, Махлиё Асқаралиева, Турғун Бекназаров каби маҳоратли актёрларнинг ижросидан ҳам баҳраманд бўлишингиз мумкин. Бобур Йўлдошев, Фотима Режаметова, Хайрулла Саъдиев каби актёрларга эса ҳар доимгидек Зулфиқор Мусоқовнинг бу фильмида ҳам роль бор.

Фильм ўзига хос юморни қамраб олганлиги билан ҳам томошабинга мароқ бағишлади. Мунаввара Абдуллаева, Зухра Ашурова, Дилноза Кубаева, Саида Раметова, Абдуҳалил Мингноров каби актёрлар ижросидаги профессионаллик картинага кўрк бағишлаган.

“Осмондаги болалар 3” ютуқлар билан бирга камчиликлардан ҳам холи эмас, назаримда. Масалан, айрим саҳналар табиийликдан йироқ. “Ердаги оталар”нинг мутахассис эмаслиги ижрода бироз сезилиб турди. Қандайдир ижровий хатолар, мимикаларнинг етишмаслиги, дубляжнинг мукамал эмаслиги каби кичик хатолар бир неча бор такрорланди.

Фильмнинг биринчи қисмини трагик комедия дейиш мумкин. Учинчи қисм эса биринчиси каби томошабинни таъсирлантирадиган саҳналарга унчалик ҳам бой эмас. Биргина Жавоҳирнинг фарзандлари иштирок этган Олимпиададаги эпизоди учун 2-3 дақиқа вақт сарфланган ва бу саҳна болалар фильмларининг саҳналарини эслатиб юборди.

Аввалги қисмларнинг мантиқий давоми сифатида қаралган картинага ҳозирги замон руҳияти сингдирилган ва асосан кулгига кўпроқ урғу берилган.

Лола Ақромнинг кўнғироғи ва ташрифидан сўнг чин дилдан ташвишланиб йиғлайди. Бахтиёр ҳолатни табиий қабул қилади. Онаси эса Лола ва Бахтиёрнинг ҳолатига номутаносиб тарзда “вой-додлайди” ва

Лолани уришмаслиги учун Бахтиёрни қучоқлаб олади. Ўз қизини кўриш учун Лондондан келган Ақромда эса оталик ҳислари деярли йўқ. Бир мушт калтақдан сўнг орқасига қараб қочади ва етиб олишмагандан хурсанд бўлади. Бахтиёрга югуриш мумкин эмас ва Ақром билан учрашувдан сўнг қизи томон югуриб қорнини ушлаб қолади. Бир қарашда умуман жиддий касалликка ўхшамаган дард туфайли Бахтиёр кўп қон йўқотади ва касалхонага ётқизилади. Касалхона йўлагига йиғилган Бахтиёрнинг яқинлари орасида унинг онаси худди ўғли жон таслим қилаётгандек дод-фарёд солади. Шифокор (Хуршид) чиқиб ҳаммаси яхши эканлигини айтганда эса мусиқа янграйди.

Режиссёрнинг бошқа фильмлари каби ушбу кинокартинада ҳам чиройли кўшиқлар танланган. Аммо кўшиқча бўлган воқеаларга томошабин “тўймайди”. Яъни кўшиқ оҳангига мос воқеа содир бўлмади.

Режиссёрнинг бошқа ижодий ишларида ҳам учратиш мумкин бўлган нотабиий ижролар бу фильмида ҳам бор. Албатта, бундай саҳналар томошабинни кулдирди. Бироқ, фильм учун таъсирли саҳналар етишмагандек, назаримизда. Ҳар ҳолда, “кетсанг кетавер ўша Лондонингга, сенсиз ҳам яшайверман”, “агар туғилган кунимга келмасанг, қайтиб ёлган нон емайман” каби сўзларга қурилган саҳналарни қутган томошабинлар кўп эди.

Ушбу қисмда эса реалликдан узоқлашилгандек. Биргина Хайрулла Саъдиев жонлантирган бироз тушунарсиз образни айтмаса, фильмда ҳамма бахтлидек, муаммо деярли йўқдек. Ҳатто, Хуршид ҳам бефарзандлигидан норози эмасга ўхшайди. Бу сафар “Осмондаги болалар” билан бирга яшаш, уларнинг қайғуларини ўз қайғусидек қабул қилиш мушкул бўлди. Хорижда олинган саҳналар, хориж тилидаги диалоглар томошабинни бироз зериктиргани ҳам бор гап. Аммо фильмга ҳиндча кўшиқ ва рақс саҳналари ҳам киритилганлиги кайфиятингизни кўтаради.

Аввало, барчани фильмни томоша қилишга чорлаб қоламиз. Нима бўлганда ҳам, томошабин севимли актёрларини экранда яна бир бор кўрганидан мамнун бўлиши бор гап.

Фильмни қандай суратга олиш режиссёрнинг иши. Суратга олиш жараёнидаги қийинчиликлар ҳам унинг ўзига аён. Картинага баҳо бериш, муносабат билдириш, эътироф ва эътирозлар эса, албатта, томошабин эътиборига ҳавола!

Зулфиқор МУСОҚОВ,
Ўзбекистон санъат арбоби,
кинорежиссёр:

- Премьера давомида мухлисларни қулдирган диалоглар кўп бўлди. Улар кимнинг қаламига мансуб?

- Кимни бўлиши мумкин (жилмаяди) албатта, ўзим.

- Нима деб ўйлайсиз учинчи қисм аввалгилари сингари томошабоп бўла оладими?

- Буниси менга қоронғи. Буни мухлислар айтиши мумкин. Сиз каби журналистлар айтиши мумкин.

Мунаввара АБДУЛЛАЕВА,
Ўзбекистон халқ артисти:

- Зулфиқор Мусоқов билан ҳамкорлигимиз узоқ йилларга бориб тақалади. Бу инсон ўзбек киносининг истеъдодли ижодкорларидан бири, севимли фильмларимизнинг режиссёри. Қолаверса, актёрларнинг хизматидан тўғри фойдалана оладиган мутахассис деб биламан. Мен бу инсоннинг фильмларида суратга тушишни ёқтираман ва кичкина эпизодик ролга чақирса ҳам ижро этиб беришга ҳаракат қиламан. Премьерани кўрдингиз, менимча, фильм барчага манзур келди. Ўйлайманки, 1-2-қисмлар каби бу қисм ҳам томошабин қалбидан жой олади.

Азиз СУЛТОНОВ,
(фильмда Жавоҳир образини
гавдалантирган):

- Бу фильмда роль ижро этишим - омадим. Ҳаётда бир тўда кўча безориларига дуч келиб қолганимда фильмдаги ролим сабабли мени таниб қолишган ва индашмаган (жилмаяди). Мен барчаси учун Зулфиқор акадан мамнунман.

- Нима деб ўйлайсиз, фильмни шу ерда якунлаш керакми, ёки тўртинчи, бешинчи қисмини ҳам суратга олса бўладими?

- Зулфиқор Мусоқовдан мухлислар фильмнинг учинчи қисмини ҳам суратга олишни сўрашди ва мана, 20 йил ўтиб суратга олинди. Менимча, фильм кўпчиликка ёқди. Агар мухлислар талаб қилишса, ва режиссёр шунга қарор қилса, кейинги қисмлар ҳам суратга олинса керак.

Миржалол МАҲКАМОВ тайёрлади

ПАРВОЗИНГИЗ БЕХАТАР БЎЛСИН!

Мамлакатимиз солномасида унинг бугунги куни ва келажакни белгилаб берган муҳим воқеалар кўп. Хусусан, юртимиз мустақиллигининг дастлабки йилларида «Ўзбекистон ҳаво йўллари» Миллий авиакомпаниясининг ташкил этилиши мамлакат фуқаро авиациясининг ривожланишида янги даврни бошлаб берди. Ана шу йиллар мобайнида «Uzbekistan Airways» бренди барқарор, хавфсиз ва ишончли авиаташувчи сифатида дунёга танилди.

Ўзбекистон ҳаво йўллари — халқ хўжалиги ва аҳоли авиация хизмати: юк, йўловчи ташувлари, махсус авиашлар билан таъминловчи Ўзбекистон Республикаси миллий авиакомпаниясидир. Авиакомпания 1992 йил 28 январда Ўзбекистон Республикасининг биринчи Президенти Ислом Каримов Фармонига биноан ташкил этилган. Ана шу вақтдан бошлаб самолёт паркини замонавийлаштириш, янги аэровокзаллар қуриш, ҳаводаги ҳаракатни бошқариш тизимини тубдан ўзгартириш, аэродромларни янги замонавий техника билан таъминлаш, юқори малакали мутахассисларни тайёрловчи база ҳамда менежмент тизимини такомиллаштиришга йўналтирилган республика Фуқаро авиациясини ривожлантириш давлат дастури амалга кирди. Амалдаги ислохотлар Ўзбекистон авиация транспортининг халқаро, иқтисодий, дипломатик ва маданий алоқаларини ривожлантиришда етакчи соҳалардан бирига айлантирди.

Жорий йилнинг 21 апрель санасида Ислом Каримов номидаги «Тошкент» халқаро аэропортида корхонанинг тижорат мақсадларида 2023- 2024 йилларда фойдаланиши режалаштирилаётган иккита Airbus A-330 ҳаво кемаларидан биринчиси тантанали равишда пойтахт аэропортига қўнди.

Шу муносабат билан ташкил этилган тадбирда Транспорт вазирлиги, «Uzbekistan Airways» АЖ раҳбарияти ва мутасадди ходимлари, ОАВ вакиллари ҳамда авиаблогерлар қатнашди.

Пойтахт аэропортида авиалайнер карнай-сурнай садолари остида, анъанага мувофиқ сув аркаси билан кутиб олинди. Компания ташаббускор режаларни амалга ошириш учун ҳаво кемалари паркини кенгайтириш ва йўналишлар тармоғини кўпайтириш мақсадида Аирбус А330 оиласига мансуб иккита самолётни ижарага олишга қарор қилди. Тегишли келишув Heston Aviation Group таркибига кирувчи Heston Airlines компанияси билан тузилди. Иккинчи Airbus A-330 ҳаво кемаси 2023 йилнинг 3 май куни Ўзбекистонга етиб келиши кутилмоқда. Маълумот ўрнида, Airbus A-330 узок масофага парвоз қиладиган ҳаво кемаси бўлиб, унинг саломи 266 йўловчига мўлжалланган. Яъни самолётда 18 та бизнес-класс, 248 та эконом-класс ўриндиқлар мавжуд.

Бир сўз билан айтганда, 2022 йилда 4 миллиондан ортиқ йўловчига хизмат кўрсатган «Uzbekistan Airways» парвозлар йўналиши кундан-кунга ортмоқда. Бу эса, ўз навбатида, юртимизда туризм соҳасини янада ривожлантиришга хизмат қилиши, шбҳасиз!

“SILK AVIA” КОМПАНИЯСИ МАҲАЛЛИЙ РЕЙСЛАР УЧУН АВИАҚАТНОВЛАРНИ ЙЎЛГА ҚЎЙДИ.

Маълумки, транспорт инфратузилмаси туризм ривождаги муҳим фактордир. Авиаташувлар бозорида бугун география кенгаймоқда. Янги ҳамкорлар, янги рейслар, янги самолётлар олиб келинапти.

Давлатимиз раҳбари раислигида ўтган йилнинг 26 апрель куни туризм хизматлари кўламини кенгайтириш ва инфратузилмани ривожлантириш чоратадбирлари бўйича ташкил этилган видеоселектор йиғилишида хорижий ва ички сайёҳларнинг авиақатновларга бўлган талабини қондириш бўйича қатор вазифалар белгилаб берилган эди. Ҳозирда ҳафтасига 461 та авиақатнов амалга оширилаётган бўлса, Президент топшириғига асосан йил охирига қадар ушбу рақамни 700 тага, йўловчи оқимини 7,5 миллион кишига етказиш режалаштирилган. Давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, туристик салоҳият баланд, аммо ҳали ишга солинмаган имкониятлар анча. Нафақат халқаро, балки маҳаллий қатновларни ривожлантириш масаласи бугун кун тартибда. Зеро, хорижлик сайёҳ ҳар бир ҳудуднинг ўзига хос тарихи, урф-одати, гастрономик ранг-баранглиги, хуллас, Ўзбекистоннинг бор калорити билан тўлиқ кашф қилиши учун шаҳарлараро қатновлар қулай, ҳамёнбоп ва сифатли бўлиши муҳим. Бу ички туризмни ҳам оммалаштиради. Умуман, халқимиз учун айна дам зарур инфратузилма ҳисобланади. Бу борада муҳим янгилик. Бу йўналишда «Silk avia» компанияси ташкил этилиб, қисқа масофага парвоз қилиш учун мўлжалланган замонавий самолётлар олиб келинди, Компания босқичма-босқич ҳафтасига 70 та рейсни режа қилган.

25 апрель куни маҳаллий йўналишларга илк махсус авиақатнов амалга оширилди. Шу муносабат билан ташкил этилган тақдиротда таъкидлаганидек, энди вилоят марказлари фақат пойтахт билан боғланмайди, ўзаро қатновлар ҳам йўлга қўйилади. Натижада маҳаллий рейслар частотаси ҳозирги 78 тадан икки баробар кўп, яъни 148 тага етади. Йил охирига қадар учинчи, йил якунигача эса яна 5 та АТР 72 ҳаво лайнери олиб келиниб, имкониятлар, география, йўловчиларга тақрифлар кўлами янада кенгайди. Бунинг учун давлат томонидан 50 млн. доллар ажратилган. Бу ички туризмни янада ривожлантириш, аҳолига қулайликлар яратиш каби мақсадларга хизмат қилади.

Миллий колорит асосида безатилган янги самолёт ўзининг илк парвозини амалга оширди. Эндиликда ушбу самолётда Тошкентдан Бухоро, Самарқанд, Урганч ва Қарши шаҳарларига парвоз қилиш мумкин. Бундан ташқари, 4 баробар ёнилғи тежамкор ва асосийси, чипталари ҳамёнбоп бўлган мазкур авиакомпания самолётлари тез орада Мўйноқ, Зомин сингари юртимизнинг туристик жозибадор ҳудудларига ҳам учишни бошлайди.

Раъно ЖўРАЕВА, «Uzbekistan Airports» АЖ бошқаруви раиси:

– Янги самолётлардан фойдаланиш учун барча зарур сертификатларни олдик. АТР заводи инструкторлари учувчилар билан ишламоқда. Ҳозирда 12 нафар учувчимиз бор. Улар борт кузатувчилари билан биргаликда 3 та самолёт учун олти экипаж гуруҳини ташкил этишди. Яъни ҳар бир самолёт учун иккитадан экипаж гуруҳи тўғри келади. Мазкур авиакомпания туризмни ривожлантириш механизмининг жорий этиш учун яратилди. Чипталар жуда тез сотилипти. Икки кун ичида 240 та чипта сотилди. Нархи 180 минг сўмдан бошланади. Энг узок йўналиш учун чипта нархи 37 долларгача ташкил этади. Ушбу тарифлар Президентимиз топшириғига асосан, икки баробар арзонлаштирилди. Менимча, мазкур жараёнлар фуқаро авиацияси тараққиётида янги саҳифа очади. Ва мамлакат учун бу жуда фойдали бўлади.

Тақдиротдан сўнг режалаштирилган илк рейсда бир гуруҳ журналистлар, жамоатчилик вакиллари, санъаткорлар қадим Самарқанд томон парвоз қилдилар. Италия-Франция компанияларига тегишли АТР 72 самолёти 70 ўриндиқли бўлиб, айнан қисқа масофадаги парвозларга мўлжалланган. Тўрт баробар ёнилғи тежамкор.

Жасурбек ЧОРИЕВ, Транспорт вазири ўринбосари:

– «Airbus 320» самолётини олиб қарайдиган бўлсак, энг кам ўриндиқ миқдори 150 та. Айрим рейсларда йўловчилар бўлмаслиги мумкин. Шунинг учун авиакомпания иқтисодий томонларга ҳам эътибор қаратиши лозим. Самолёт бортида ўриндиқлар ҳеч бўлмаганда 70-80 фоизга банд бўлиши керак. Агар рейслар бўш қолса, айрим йўналишлар ўз-ўзидан бекор қилиниб, ёпилиб кетиши ҳам мумкин. Ваҳоланки, бу йўналишларга бизда талаб бор. 50-60 та одам бўладими рейс амалга оширилиши керак. Шу жиҳатдан ҳам 70 йўловчига мўлжалланган ушбу самолёт жуда тежамкор ва ҳамёнбоплиги билан жуда қулай. Йўловчилар эҳтиёжидан келиб чиқиб, қулай вақтларда ҳам парвозни амалга ошириш мумкин бўлади.

Қулай, ишончли ва ёқимли парвоздан сўнг, «Silk Avia» самолёти Самарқанд халқаро аэропортига илк кўнишни амалга оширди. Лайнер анъанага кўра, сувли арка билан кутиб олинди.

Алексей САВЧЕНКО, учувчи:

– Тошкентдан Самарқандга бўлган парвоз жуда ҳам сокин ўтди ва 45 дақиқа давом этди. Самолёт жуда ишончли бўлиб, ҳам йўловчи, ҳам учувчи учун жуда қулай. Яна бир жиҳати бу унинг ўта тежамкор эканлигидир. Айтишим мумкинки, мазкур транспорт ҳудудий рейсларга мўлжалланган энг яхши ҳаво кемаларидан бири. Биз кўп йиллик тажрибага эга мутахассис сифатида ушбу авиакомпанияга ҳамкорлик учун тақлиф этилдик. Ўйлайманки, шаҳарларни боғловчи бундай қатновларнинг ташкил этилиши инсонларга кўпроқ саёҳат қилиш, ўз фаолиятини кенгайтириш имкониятини беради.

Кўҳна Самарқанд шаҳридан ҳафтасига 3 та рейс амалга ошириляпти. Янги авиаташувчи 25 апрелдан Тошкент-Самарқанд-Урганч-Самарқанд-Тошкент йўналишида ҳар кунлик парвозларни амалга оширмоқда.

Зулайхо БОЙХОНОВА, Ўзбекистон халқ артисти:

– Мана, бугун Тошкентдан Самарқандга янги самолётда илк йўловчилар қаторида учиб келдим. Самолётга чиққанимда шундай қулайликлар, озода, шинамлиги мени завқлантирди. Ҳурматли Президентимиз мана шу ишларни ҳам халқимиз учун, уларга янада қулайликлар яратиш мақсадида амалга оширмоқда.

Хавфсизлик, барқарорлик ва қулайлик – бу Ўзбекистон фуқаро авиациясига хос сифатлар бўлиб, унинг замирида фойдаланувчиларга ғамхўрлик мужассамдир.

ЎЗБЕКИСТОНДА СУҒУРТА ТИЗИМИ, КЕЛИБ ЧИҚИШИ ВА РИВОЖЛАНИШ ТЕНДЕНЦИЯСИ

Ривожланиш босқичида яшаб борар эканмиз, баъзан телевидение, радио ёки кўча-кўйда “Машинангиз, уйингиз ёки бирор бир қимматбаҳо нарсангизни суғурта қилинг” дея даъват этишлари қўлоғимизга чалинади. Ҳатто, баъзида “Ҳаётингизни суғурталанг” дея бонг ураётганларга ҳам гувоҳ бўламиз. Хўш, аслида суғурта ўзи нима? У бизга нега керак? Ҳақиқатдан ҳам биз унга муҳтожми? Қуйида шу хусусида фикр юритамиз.

СУҒУРТА НИМА?

Аввало, суғурта термини нимани англатиши, унинг ҳаётга қай тарзда кириб келганлиги ва бугунги кундаги моҳиятига эътибор қаратсак. Суғурта — турли хил табиий офатлар (зилзила, сув тошқини, ёғин ва бошқалар) ёки бахтсиз ҳодисалар натижасида кўрилган зарарни қоплаш ва бошқа пул қопламалари билан тўлаш учун мақсадли пул жамғармаларини ташкил этиш ва ундан фойдаланиш билан боғлиқ иқтисодий муносабатлар тизими. Шунингдек, Суғурта кўп асрлик тарихга эга. Дастлаб ўрта асрларда, денгиз савдосида дуч келинаётган хавф-хатарлар суғурта муассасаларининг пайдо бўлишига туртки бўлди. Кейинчалик, бошқа соҳаларга ҳам аста-секин кириб кела бошлади. Ижтимоий-иқтисодий тараққиётнинг турли босқичларида суғурта фуқароларнинг манфаатларини ишончли Ҳимоя этувчи восита саналган.

Миллий иқтисодиёт заҳира жамғармасининг муҳим ва ўзига хос бўғини ҳисобланган суғурта жамғармаси миллий иқтисодиётни турли тасодифлардан молиявий Ҳимоя қилади. Юқори кўрсаткичли баъзи ривожланган мамлакатларда суғурта тизими тараққиёти юқорилаган бўлиб, ушбу мамлакатлар ялпи ички маҳсулотига суғурта бадалларининг ҳажми ўртача 8—12 % ни ташкил этмоқда.

Бу борада янада батафсил маълумот олиш учун Тошкент молия институти Суғурта ва пенсия иши кафедраси доцент вазифини бажарувчи, PhD соҳибаси Наргиза Якубовага мурожаат қилдик.

— Суғурта шартлари, тартиби, объектлари ҳамда турлари мамлакат қонунчилиги асосида белгиланади. Му-

стақилликдан аввал Собиқ Иттифоқ даврига тўғри келган 1918-1991 йилларда Ўзбекистон Республикаси суғурта фаолияти, собиқ Иттифоқ миқёсида ягона бўлган „Госстрах“ давлат суғурта идораси ва унинг иттифоқдош республикалардаги бошқармалари ҳузурида амалга оширилган. 1991 йилдан Ўзбекистон Республикасида

ўтказилган чуқур иқтисодий ислохотлар жараёнида бозор иқтисодиётига ўтишнинг дастлабки босқичларида давлат суғурта органлари қайта ташкил этилди, уларга рақобатдош турли суғурта компаниялари ва агентликлари вужудга келди. Суғурта хизмати бозори, суғурта фаолиятининг асосий йўналишлари, ҳуқуқий қонунчилик асослари яратилди. 1993 йил 6 майда Ўзбекистон Республикасининг „Суғурта тўғрисида“ қонуни қабул қилинди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1997 йил 25 февралдаги фармонида асосан Молия вазирлиги ҳузурида фаолият кўрсатиб келаётган Давлат суғурта бош бошқармаси „Ўзагросуғурта“ суғурта компанияси шаклида қайта ташкил этилди. Шу йўсинда „Кафолат“ суғурта компанияси, „Мадад“ суғурта агентлиги, „Ўзбекинвест“ экспорт-импорт миллий суғурта компанияси ва бошқа турли суғурта компаниялари ўз фаолиятини бошлади.

— Қандай ҳолатда жабрланувчига етказилган зарар учун жавобгар шахс номаълум деб топилади?

— Транспорт воситаси ҳайдовчиси бирон-бир эҳтиёж билан дўконга, бозорга, ресторанга кириш учун транспорт воситасини қолдириб кетиши натижасида транспорт воситасига зарар етганда ёки йўлда бошқариб кетаётганда зарар етказган транспорт воситаси ҳайдовчиси воқеа жойидан қочиб кетганда,

СУҒУРТАНИНГ ҚАНДАЙ ТУРЛАРИ МАВЖУД?

Суғурталанаётган объектга нисбатланиб ҳозирги кунда жамиятда 3 хил турдаги суғурта мавжуд. Юридик ва жисмоний шахсларнинг мулкӣ манфаатлари, бинолар, экинлар, уй ҳайвонлари, мол-мулк ва транспорт воситаларини суғурталаш мулкӣ суғурта тури ҳисобланиб, ундаги мулкчилик шакли ва суғурталанувчи тоифаларидан келиб чиқиб, у ҳам ўз ичига бир нечта тармоқларга бўлинади: давлат корхоналари мулкӣ суғуртаси, жамоа ҳўжаликлари, ижарачилар, ширкатлар, хиссадорлик жамиятлари ва жамоатчилик ташкилотлари мулкӣ суғуртаси ҳамда фуқаролар мулкӣ суғуртаси.

Инсон ва унинг соғлигини, ҳаётини ҳамда меҳнат қобилиятини суғурталаш шахсий суғурта ёки фуқароларнинг ҳаёт даражаси суғуртаси деб юритилади. Унинг ҳам икки тармоғи мавжуд: ишчилар, хизматчилар ва жамоа ҳўжаликлари аъзоларининг ижтимоий суғуртаси ҳамда фуқаролар шахсий суғуртаси.

Сўнги тури учинчи шахслар олдидаги жавобгарлик суғуртаси бўлиб, унга транспорт эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини, кредит олувчиларнинг банк олдидаги кредитини ўз вақтида қайтариш жавобгарлигини суғурталаш ва бошқалар яққол мисол бўла олади. Жавобгарлик суғуртаси куйидаги тармоқларга эга: қарз суғуртаси ҳамда етказилган зарарни қоплаш суғуртаси. Бу фуқаролик жавобгарлиги суғуртаси ҳам деб юритилади.

Суғурта амалга оширилиш тартиби асосан, ихтиёрий ёки мажбурий бўлиши мумкин. Мулкӣ ва шахсий суғурта баъзи истиснолардан ташқари барча учун ихтиёрий ҳисобланади ва ҳеч қандай шахс ёки ташкилот сизни бунга мажбурлай олмайди. Истисно ҳолатларга ҳарбий хизматчилар ва мажбурий ҳарбий хизмат таркибидагилар, шунингдек, ички ишлар ва хавфсизлик органлари ходимлари, оғир саноат тармоқлари ва транспорт тармоқлари хизматчилари ўз хизматларини ўташ давомида, ҳарбий йиғинлар даврида жароҳатланиш, касалланиш ва ўлим ҳолатлари юз бериш эҳтимоли юқори бўлганлиги боис улар учун шахсий суғурта мажбурий тарзда тузилади. Жавобгарлик суғуртаси эса мажбурий тарзда тузилади. Мажбурий суғурта ҳам давлат суғуртаси шаклларида бири бўлиб, қонун асосида белгиланган шартларга биноан, давлат суғурта ташкилотлари томонидан ўтказилади.

Ўзбекистонда қишлоқ ҳўжалиги корхоналари бўйича тижорат банклари томонидан ажратиладиган кредитлар қайтарилиши учун қишлоқ ҳўжалиги корхоналарининг жавобгарлиги; қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотлари етиштириш ишларини ўтказиш учун аванс тариқасида бериладиган ва фьючерс шартномалари бўйича маблағлар қайтарилиши; қишлоқ ва шаҳарда гаровга қўйилган мол-мулк; қишлоқдаги транспорт эгаларининг фуқаролик жавобгарлиги ва бошқалар мажбурий тартибда суғурталанади.

Мажбурий суғурта бўйича суғурта ташкилотлари қонунда кўрсатилган суғурта ҳолатлари юз берганда, етган зарар миқдорини суғурта қилдирган шахсга ёки суғурта қилинган мол-мулкнинг эгасига тўлайди.

Маълумот ўрнида шуни айтиш жоизки, «O'zagrosug'urta» давлат-акциядорлик суғурта компанияси, «O'zbekin-vest» экспорт-импорт миллий суғурта компанияси Ўзбекистон Республикасида Мажбурий суғуртани амалга оширувчи энг йирик компаниялар ҳисобланади.

Мажбурий суғурта муносабатлари Ўзбекистон Республикасининг «Суғурта тўғрисида» (1993-йил 6-май), «Суғурта» фаолияти тўғрисида» (2002-йил 5-апрель) қонунлари билан тартибга солинади.

айбдор шахсни аниқлаш имкони бўлмаса ЙҲХБ ходимлари томонидан суриштирув ва барча чора-тадбирлар олиб борилади ҳамда айбдор шахсни қонунда белгиланган ҳолда аниқлашнинг имкони бўлмаса, ЙҲХБ ходимларининг қарори асосида жабрланувчига зарар етказган шахс номаълум деб топилади.

— Агар мажбурий суғурта объекти бир вақтнинг ўзида ихтиёрий суғурта бўйича ҳам суғурталанган бўлса, бундай ҳолларда суғурта тўлови қандай амалга оширилади?

— Биринчи навбатда, мажбурий суғурта шартномаси бўйича суғурта товони тўланади, етказилган зарарнинг мажбурий суғурта шартномаси бўйича қопланмаган қисми ихтиёрий суғурта шартномаси бўйича қопланади.

2021 йилнинг 23 ноябрь куни Президент Ўзбекистон Республикасининг «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги қонунни имзолади. Қонун 10 та боб ва 72 та моддадан иборатдир. Бундан кўриниб турибдики, эндиликда бу тизимда ўтган йилларга нисбатан сезиларли даражада ўзгаришлар мавжуд ва ҳар бир инсон ўз ҳуқуқларини билиши лозим бўлганидек, суғурта бўйича ҳам барча ҳақ-ҳуқуқларини билишлари зарурдир

Дилнура тайёрлади

РЕСПУБЛИКАМИЗ ФУҚАРОЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ХОРИЖДА ҲАМ ҲИМОЯ ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Республикасининг фуқаролари нафақат ўз ҳудудида, балки унинг ташқарисида ҳам давлат томонидан ҳимоя қилинади ва уларга ҳомийлик кўрсатишни кафолатлайди. Янгиланаётган Конституциянинг 23-моддасида ушбу норма белгиланмоқда. Хўш, бу фуқароларга нима беради?

Ҳеч кимга сир эмас, фуқароларимиз хорижий давлатларга хусусан, Қозоғистон ва Россия Федерациясига бориб ишлайди. Баъзан ўзга юртда кимдир паспортини йўқотиши ёки алмаштириш муддатини ўтказиб юбориши мумкин. Табиийки, паспортсиз ўзга юртда яшай олмайди. Бундай вазиятда Фуқаро ўша ердаги элчихонага мурожаат қилади. Авваллари элчихона фуқарога шахсни тасдиқловчи вақтинчалик ҳужжат беради. Фуқаро шу ҳужжат билан Ўзбекистонга келиб, янги паспорт олиб, сўнг яна чет давлатга қайтарди. Бунда анча вақт ва маблағ сарфланарди. Эндиликда Ўзбекистон Республикасининг чет давлатдаги консуллик муассасаси фуқарога хорижда чиқиш биометрик паспортини расмийлаштириш, бериш ва алмаштиришга оид давлат хизматларини кўрсатади. Бу тартиб давлатимиз раҳбарининг 2022 йил 17 июндаги «Ўзбекистон Республикаси фуқаролари хорижда чиқиш биометрик паспортини беришга доир хизмати кўрсатиш тарибини янада соддаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қароридан белгиланган.

Шунингдек, ташқи меҳнат миграцияси агентлигининг Россия, Жанубий Корея, Туркия, Қозоғистон каби қўшни давлатларда ваколатхоналари мавжуд бўлиб, улар ўша юртда меҳнат ҳуқуқлари бузилган фуқароларга ёрдам беради. Масалан, Россияда яқингача 6 та ваколатхона бўлган, 2022 йилда эса эҳтиёждан келиб чиқиб яна 11 та ваколатхона очилди. Ваколатхоналар иш берувчи билан меҳнат шартномаси бузилган, иш ҳақини ололмаётган ёки бошқа меҳнат ҳуқуқларига оид муаммоларга дуч келган фуқароларга ҳуқуқий, моддий ижтимоий ёрдам беради. Масалан, Ташқи меҳнат миграция агентлиги Самарқанд вилоят ҳудудий филиали маълумотига кўра, 2023 йилнинг бошидан буён хорижда вақтинча меҳнат фаолиятини ошираётган Самарқандлик 534 нафар меҳнат муҳожирларига ҳуқуқий, моддий, ижтимоий ёрдам кўрсатилган. Бундан ташқари, хорижда пулсиз, оғир аҳволда қолган фуқароларга кўмак берилиб, улар давлат ҳисобидан ўз уйларига қайтарилмоқда. Янгиланаётган Конституцияга киритилаётган ушбу ўзгаришлар ҳам амалда ўз ифодасини топмоқда.

Шунингдек, давлат хорижда яшаётган ватандошлар билан алоқаларини сақлаб қолиш ҳамда ривожлантириш тўғрисида ҳуқуқ нормаларига мувофиқ ғамхўрлик қилиш янги қонун лойиҳасининг 23-моддасида белгиланмоқда. Бундан ташқари, ҳукуватимиз томонидан хорижда ўқишга кетган талаба-ёшларга ҳам ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Масалан, Россия ва Украина давлатлари ўртасида келиб чиққан уруш туфайли 2022 йилнинг 26 апрелида Украинада таълим олаётган ўзбекистонлик талабаларнинг ўқишини юртимиздаги давлат олий таълим муассасаларига кўчиришга рўхсат берилди. Шунингдек, ўтган йилнинг 1 ноябрдан Россия давлатининг Украина билан чегарадош ҳудудларидаги олий таълим муассасаларидан ҳам ўзбекистонлик талабаларнинг ўқиши Ватанга кўчирилди. Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг ҳақ-ҳуқуқлари улар қаерда бўлишидан қатъи назар давлат томонидан ҳимоя қилиниши ва Бош қомусимизда мустаҳкамлаб қўйилиши юртимизда инсон қадрлари барча нарсадан устун эканлигини кўрсатади.

Бахтиёр МИРСОАТОВ,
Халқаро журналистика факультети
мураббийси.

ҚАЛБЛАРДА ҚЎШИҚ БЎЛИБ ЯШАГАН ШОИР

Тошкент шаҳар, Учтепа туманидаги 44-умумтаълим мактабида ўзбек адабиётининг кўзга кўринган вакили, Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Юсуф таваллудининг 69 йиллиги муносабати билан «ҚАЛБЛАРДА ҚЎШИҚ БЎЛИБ ЯШАГАН ШОИР» номли адабий-муסיқий тадбир бўлиб ўтди. Тадбирга шоирнинг рафиқаси, «Фидокорона хизматлари учун» ордени соҳибаси Назира ас-Салом ташриф буюрди.

Ушбу тадбирда ўқувчилар Муҳаммад Юсуфнинг шеърларини ёддан ўқишди, қўшиққа айланган сатрлари тараннум этилди. Муҳаммад Юсуф ҳаёти ва ижодига қизиққан ўқувчилар шоирнинг турмуш ўртоғи Назира ас-Салом билан дилдан суҳбат қуриб, шоирнинг ижоди билан боғлиқ ўзларини қизиқтирган қатор саволларга жавоб олди. Шоирнинг турмуш ўртоғи ҳақидаги хотиралари ва ибратомуз сўзлари барчада кўтаринки кайфият ҳамда шеърятга, китобга муҳаббат каби юксак туйғуларни уйғотди.

Маъпура НАБИЕВА.

Пойтахтимизда метрополитен тармоғи 66,74 км.га, бекатлари сони эса 48 тага етди. 2016 йилгача бўлган кўрсаткич – 38 км. ва 29 та бекатдан қарийиб икки баробарга кўпайди. Кунлик йўловчилар сони эса 3 баравардан кўпга ортди ва бугунга келиб, 620 мингдан зиёдни ташкил этмоқда.

Қайд этиш жоиз, 2020 йил августида Ўрта Осиёда илк марта эстакада услубидаги Тошкент ерусти метросининг биринчи босқичи ишга туширилди. Шу йили декабрь ойида эса Сергели йўли очилди. «Дўстлик – Қўйлик» участкаси фойдаланишга топширилди.

Куни кеча эса ушбу лойиҳанинг давоми сифатида 7,74 километрлик «Қўйлик – Қурувчилар» участкасидаги 5 та янги бекат (8-12-бекатлар) ишга туширилди.

Дарвоқе, янги бекатларнинг ҳар бири ўзига хос дизайнга эга, кенг, ёруғ ва файзли. Уларга замонавий лифт ва эскалаторлар ўрнатилган. Имконияти

чекланган йўловчилар учун ҳам қулайликлар яратилган.

Ҳозир 12-бекатдан кейинги 3,64 километрлик «Қурувчилар – Қипчоқ» участкасида ҳам бунёдкорлик ишлари жадал олиб борилмоқда. Ер усти метроси курилишининг иккинчи босқичи тўлиқ якунланиши билан Тошкент метрополитенининг узунлиги 70 километрдан ортади, бекатлар сони эса 50 та бўлади.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси томонидан апрель ойи «Туризмни тарғиб этиш ва ривожлантириш» ойлиги доирасида «Тарихий обида ва ёдгорликлар – халқимизнинг бебаҳо мулки» номли тадбир бўлиб ўтди.

Тадбирда МТДП Тошкент шаҳар Кенгаши раиси, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутати О.Жиянбаев, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши раиси ўринбосари, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутати Т.Матибаев, Халқаро «Олтин мерос» хайрия жамоат фонди раиси А.Каримов, Тарих фанлари бўйича фалсафа доктори О.Танғиб, Халқ депутатлари Тошкент шаҳар ва туман Кенгашлари депутатлари, Марказий Кенгаш масъул ходими, партия ходимлари ва фаоллари иштирок этди.

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг 2020-2024 йилларга мўлжалланган сайловолди дастурида ҳам маданий мерос объектлари муҳофазасини кучайтириш ҳамда улардан оқилона фойдаланишни ташкил этиш, Ўзбекистондаги маданий мерос объектларини сақлаш, консервациялаш, реставрация ва тиклаш ишлари устидан доимий парламент ва жамоатчилик назоратини ўрнатиш, маданий мерос объектларини сақлаш ва улардан фойдаланиш устидан доимий парламент, депутатлик ва жамоатчилик назоратини ўрнатиш ва кенгайтириш, маданий мерос объектларини консервациялаш, реставрация қилиш ва тиклаш учун республика бюджетидан ажратиладиган маблағларни йилдан йилга кўпайтириш, маҳаллий бюджет маблағларини жалб қилишни таъминлаш ва шу билан боғлиқ бошқа масалалар устувор вазифалар сифатида белгилаб

қўйилган. Янгиланаётган Конституциямизнинг 61-моддасида Фуқаролар Ўзбекистон халқининг тарихий, маънавий, маданий, илмий ва табиий меросини асраб-авайлаш шарт. Тарихий, маънавий, маданий, илмий ва табиий мерос давлат томонидан муҳофазаси қилинади, деб кўрсатилган. Ушбу ўтказилган тадбир юқорида келтирилган вазифалар ижросига қаратилганлиги билан ҳам аҳамиятли бўлди.

Тадбирда соҳа мутахассисларининг Тошкент шаҳридаги мавжуд маданий мерос объектларини сақлаб қолиш бўйича амалга оширилаётган ишлари билан танишилди. Шунингдек, V-XIII асрларга тааллуқли Юнусобод Оқтепа тарихий ёдгорлигининг бугунги кунги ҳолати, ёдгорлик жойлашган майдоннинг фуқаролар томонидан ўзлаштирилиб, чегара панжараларини ўзбошимчалик билан алмаштирилаётганлиги ҳолатлари юзасидан фикр ва мулоҳазалар алмашилди.

Тадбирда Халқаро «Олтин мерос» хайрия жамоат фонди Васийлик Кенгаши томонидан «Миллий тикланиш» ДП Тошкент шаҳар кенгаши раиси О. Жиянбаевни Тошкент шаҳри ҳудудидаги зиёратгоҳларни авайлаб асраш, таъмирлаш, тарғиб этишда кўрсатган ташаббус ҳамда фидоийлигини муносиб эътироф этган ҳолда жамғарманинг «Олтин мерос» медали ҳамда эсдалик совғаси билан тақдирланди.

ТОШКЕНТДА «INNOPROM MARKAZIY OSIYO» ХАЛҚАРО САНОАТ КЎРГАЗМАСИ БЎЛИБ ЎТДИ.

Тадбирда турли давлатларнинг 300 дан ортиқ компаниялари иштирок этмоқда. Ўзбекистон, Россия ва Беларусь давлатлари эса миллий экспозицияларини намойиш этган.

Кўргазманинг биринчи кунда асосан бизнес таълими билан боғлиқ учрашув ва амалий мулоқотлар ўтказилиб, иштирокчиларнинг sanoat salohiyati namoyishi etilgan бўлса, иккинчи кунда Б2Б музокаралар, sanoatda innovatsiya, ishlab chiqarishda qullanilayotgan yangi texnologiyalar, hududlarining sanoat salohiyati va imkoniyatiga etibor qaratilmoqda.

Шуни алоҳида айтиш жоизки, ушбу ўтказилаётган «INNOPROM Markaziy Osiyo» Халқаро sanoat kurgazmasi doirasida bugunга qadar 30 dan ziyod yirik ishbiarmonlik tadbiurlari va 500 dan ortiq uchrasuvlar utkazilgan hamda umumiy miqdori 7 mlrd. dollarlardan ortiq bulgan 600 dan ziyod kelişuvlarга erişilgan.

ЭЪЛОН

Тошкент шаҳри Мирзо Улуғбек тумани ТТЗ - 2, 38 -"А" уй, 27 ва 28 - хонадон эгаси Досмамбетов Ренат Рашидовичга 2004 йил 10 августда берилган №9544 реестр рақамли ҳада шартномаси ҳамда кадастр ҳужжатлари йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

